

Vastaus valtuustoaloitteeseen 4.12.2024 koskien järjestöjen omarahoitusosuuksien tukemista EU-hankkeisiin Etelä-Savossa

Maakuntahallitus 19.05.2025
142/15.00.04/2023

Valmistelija

kehittämisohtaja Merja Olenius, 040 629 7210, etunimi.sukunimi@esavo.fi

Päätösehdotus

esittelijä: maakuntajohtaja Heini Utunen

Maakuntahallitus antaa maakuntavaltuustolle Satu Taavitsaisen aloitteen johdosta selostusosassa esitetyn mukaisen vastauksen.

Maakuntahallitus esittää vastauksen maakuntavaltuustolle tiedoksi ja esittää asian loppuun käsitellyksi.

Päätös

Selostus

Valtuustoaloitteessa ehdotetaan mahdollisuutta perustaa rahasto tai kehittää muu rahoitusinstrumentti, jonka avulla järjestöille voitaisiin tarjota tukea EU -hankkeiden omarahoitusosuuksien kattamiseen. Tämä tukisi maakuntastrategian tavoitteita alueen elinvoiman, työllisyyden ja osaamisen osalta. Rahaston rahoitus voitaisiin järjestää esimerkiksi kohdentamalla osa maakuntaliiton nykyisistä resursseista tähän tarkoitukseen tai selvittämällä mahdollisuudet muun rahoituksen hyödyntämiseen. Eu -hankkeissa hakijalta vaaditaan 20 % tai suurempi omarahoitusosuus.

Omarahoitusosuuden puuttuminen on tunnistettu esteeksi EU -rahoituksen hakemiselle. Muita tunnistettuja esteitä EU -hankkeiden rahoitukselle ovat toimijan vähävaraisuus, osaamisen vähäisyys ja hakijan toiminnan pienimuotoisuus suhteessa EU -hankkeen vaatimuksiin ja toiminnan jatkuvuuteen nähden. Näitä kaikkia arvioidaan osana hankkeiden yleisiä valintaperusteita.

Maakuntaliitto on lakisääteinen EU -rahastovaroja välittävä viranomainen. Maakuntaliitto ei voi osallistua ulkopuolisen hakijan EU -hankkeen omarahoitusosuuden rahoittamiseen, johtuen roolistaan välittävänä toimielimenä. Maakuntaliitto ei voi tarjota rahoitusta omarahoitusosuuden kattamiseksi yhdellekään toimijalle jo hakijoiden tasapuolisen kohtelun näkökulmasta. Lisäksi tällainen tuki voitaisiin katsoa kaksinkertaiseksi julkiseksi tueksi.

Maakuntaliitossa on tiedossa, että kuntien perustamilla rahastoilla on pyritty madaltamaan eri toimijoiden kynnystä hankerahoituksen hakemiseksi eri maakunnissa.

Aloitteessa on viitattu mm. Pohjois-Karjalan maakuntaliiton suojissa toimivan tulevaisuusrahastoon. Rahastoa hoitaa asiamies. Tulevaisuusrahaston tavoitteena ei ole omarahoitusosuuden suuruuden avustuksen myöntäminen hakijoille.

Rahoitushakemuksessa pyydetään esittämään hankesuunnitelma ja kokonaisrahoitustarve (oma rahoitus, muu rahoitus ja tulevaisuusrahastosta haettava osuus). Muusta rahoituksesta on esitettävä, mistä ja kuinka paljon rahoitusta on haettu ja mahdolliset jo tehdyt päätökset. Rahoitusta voidaan myöntää enintään 70 % hankkeen

hyväksyttävistä nettokustannuksista (kustannuksista vähennetty hankkeen mahdolliset tulot).

Etelä-Savossa on Mikkelin kaupungin hallinnoima kehityshankerahasto, jonka säännöt mahdollistavat järjestöille hankerahoituksen hakemisen. Rahaston perustamiseen ja kartuttamiseen ovat osallistuneet Mikkelin lisäksi seuraavat kunnat: Hirvensalmi, Juva, Kangasniemi, Mäntyharju, Pertunmaa ja Puumala. Maksuosuus rahastoon maksetaan vuosittain.

Kehityshankerahastoa koskevat hanke- ja rahoituspäätökset tekee Mikkelin kaupunki. Rahoitusta voidaan myöntää ensisijaisesti seudullisiin innovatiivisiin kehittämishankkeisiin. Tällaisia ovat määräaikaiset projektit, tutkimus- ja koulutushankkeet sekä erityyppiset selvitykset. Etusijalla ovat hankkeet, jotka luovat seudulle uusia työpaikkoja, tukevat seudun elinvoimaisuutta ja ovat seudun kehittämisen kannalta merkittäviä.

Rahoitettavien hankkeiden kriteerejä on myös tarkasteltu Mikkelin seudun tulevaisuusohjelmassa. Edellisten teemojen lisäksi seudun rahoitusta voidaan osoittaa kehittämishankkeisiin ja toimenpiteisiin, jotka vahvistavat seudun kuntien hankintaosaamista, tukevat seudun yritysten omistajan- ja sukupolvenvaihdoksia, kehittävät seudullista palvelutuotantoa tai ne koetaan muuten tärkeäksi ja tuettavaksi toiminnaksi. Myös maakuntastrategian pääteemojen (Metsä, Ruoka, Vesi) mukaisille kehittämishankkeille voidaan osoittaa rahoitusta seudun kehityshankerahastosta.

Maakuntaliitto toteaa, että Mikkelin kaupungin kehityshankerahasto täyttää valtuustoaloitteessa esitetyn ehdotuksen siitä, että tulisi olla rahoitusinstrumentti, jonka avulla järjestöille voitaisiin tarjota tukea EU -hankkeiden omarahoitusosuuksien kattamiseen. Savonlinnan ja Pieksämäen seudulla ei ole tiettävästi vastaavaa rahastoa, mutta kunnat voivat halutessaan perustaa sellaisen, tai neuvotella koko maakunnan kokoisen rahaston perustamisesta.